

Alex Leo Șerban

Alte camere, alte glasuri de ieri

Între uși, fără punct la sfîrșit

Această carte este mai mult decît un corp de texte, mai mult decît o țesătură de cuvinte. Această carte este o decizie, iar deciziile cînd se nasc sînt prin definiție definitive. Această carte este în sine o poveste pe care mă simt dator să o spun. L-am cunoscut pe Leo, dar niciodată îndeajuns de bine. Știu, ca mulți dintre noi, că era un om fermecător, un nobil, excentric și conservator totodată ca toți nobilii, că părea din lumea aceasta, cea mai recentă, cea mai post-modernă, dar era un soi de fost-modern și mai degrabă un permanent-contemporan, pentru că trăia dincolo de modernitate, ca dincolo de bine și de rău. La fel ca poezia lui, care nu e făcută să satisfacă schemele atotștiutoare ale criticilor literari. Singurul lucru despre care pot vorbi în cunoștință de cauză în ceea ce-l privește este identitatea lui de poet, nedezvăluită decît în ultima clipă, poate din discreție pentru intimitatea lui, dar poate mai ales din delicatețe față de însăși natura poeziei.

Acum aproape 10 ani, Leo îmi mărturisea într-un interviu teama lui de a scrie cărțile pînă la capăt, angoasa în fața formei definitive, a punctului final care nu mai lasă loc de intervenții, de digresiuni sau bonusuri.

Povestea acestei cărți de poezie începe simplu, în noiembrie 2010, cu o discuție între uși, la Institutul Francez. Un fel de joacă, de cochetărie seducătoare cum se întâmpla adesea în conversațiile cu el. Un fel de tatonare în același timp, din partea amîndurora. Se poate sau nu se poate? Are rost sau nu? Era prima dată cînd vorbeam despre poezie și mai ales despre poezia lui. Îmi mărturisea că ar avea poeme suficiente cît să construiască un volum, dar că nu îl interesează, că nu crede că i se potrivește. Și mi-a mai spus „m-am chinuit o viață întreagă să nu arăt că pot scrie poezie, am lucrat mult la imaginea mea de om lucid, dur, în așa fel încît să nu se prindă nimeni că aș putea fi și altfel, că aș putea fi sensibil”. Așa cum eram noi între uși, stînd de vorbă pe fugă, am știut atunci că Leo s-a decis să nu închidă definitiv această discuție și că o ușă s-a deschis în mod neașteptat și promițător, una prin care putea veni în afară tot ceea ce fusese ținut ascuns atîta vreme. Ne-am revăzut la scurtă vreme. În timp ce mîncam din varza de Bruxelles pe care el însuși o pregătise, am reluat povestea poeziei lui, iar la sfîrșit ieșeam din mansarda sa cu trei caiete-cărți, din acelea manufacturate de Leo în anii '80, pe care apropiații le cunosc foarte bine. „Poți să faci cu ele ce vrei, dacă le rătăcești, nu e nici o pierdere.” Apoi el a plecat la Lisabona, de unde a continuat să îmi trimită poezii, printre care și ultima din acest volum, **Lisboa XI**.

L-am revăzut pe Leo prima dată la Baș. Înainte de vizita mea îmi trimisese un mesaj. Îmi spunea: „trebuie să facem neapărat cărticica aia”. Când era deja la Fundeni, alte câteva mesaje m-au adus treptat în inima urgenței care începuse să îl domine și a deciziei pe care o luase de a renunța la angoase și la prioritatea lucidității pentru a da voie ca aceste poeme să existe, să fie cunoscute de toată lumea. Mi-a cerut să îi aduc cele trei caiete-cărți pe care mi le dăduse în urmă cu câteva luni. Acolo a lucrat timp de câteva zile, cu o energie debordantă, această carte pe care o aveți acum în față și care conține toate poemele pe care le-a scris el și pe care a dorit să le arate și celorlalți. Nimic nu părea mai firesc în acele zile și mai în acord cu ființa lui decât să adune aceste texte într-o carte căreia el i-a dat structura, ritmul și viteza. Viteza punctului final, de care nimic nu îl mai despărțea, nici măcar frica.

M-am întrebat de multe ori dacă felul în care a întârziat și gestionat apoi Leo apariția acestei cărți ține de premoniție sau de premeditare. Dacă poetul trăiește în umbra premoniției sau a premeditării. Dacă Rimbaud a avut o intuiție salvatoare sau doar a complotat cu el însuși, punînd punctul final atunci cînd l-a pus. Oricine va citi **Alte camere, alte glasuri de ieri** va înțelege că pentru Leo a fi poet nu ar fi putut fi niciodată o meserie, o carte de vizită, ci o permanență, fie ea și ascunsă sau disimulată

Svetlana Cârstean

O provincie sentimentală

(1984)

scenografie

un porumbel pe
marginea
balconului

așternutul pus la
aerisit

ceasul care
ticăie

(mi-ai lăsat
aceste cuvinte
înainte de a
pleca
dar nu mi-ai
spus în ce
ordine
trebuie așezate)